

Høring om endringer i ERS-forskriften

1. Bakgrunn

Fiskeridirektoratet sender med dette på høring forslag til endringer i forskrift 21. desember 2009 nr. 1743 om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy (ERS-forskriften).

Innføring av posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy har skjedd gradvis for de ulike fartøygruppene, og senest 1. juli 2023 ble alle fartøy større enn 10 meter omfattet. For fartøy mellom 8-9,99 meter vil kravene gjelde fra 1. januar 2025. Etter hvert som flere fartøygrupper omfattes av regelverket, er det behov for å justere ERS-forskriften. Dette vil sikre at forskriften blir mer anvendelig og at vi unngår motstridende eller overlappende bestemmelser. Vi foreslår også å endre enkelte bestemmelser som i dag fremstår som uklare.

Videre gjør utvikling i internasjonale avtaler som Norge er tilsluttet det nødvendig å endre forskriften.

Når det gjelder kravene til posisjonsrapportering og elektronisk rapportering ellers foreslår vi ingen materielle endringer. Fartøy som i dag er omfattet av forskriften vil derfor ikke med disse foreslåtte endringene bli pålagt nye eller mer omfattende rapporteringskrav.

En nærmere beskrivelse av endringene som foreslås fremgår under.

Eventuelle høringsinnspill sendes til postmottak@fiskeridir.no innen 15. mai 2024. Merk forsendelsen med saksnummer 24/2905.

2. Forslag om endring i § 1 Formål

Fiskeridirektoratet har evaluert innholdet i formålsbestemmelsen og foreslår å omskrive bestemmelsen slik at de formål forskriften søker å ivareta kommer tydeligere frem.

Forslaget vil gi en bedre forståelse av formålet og grunnlaget for de pålagte rapporteringskravene både hos rettsanvendere og de forskriften gjelder for. Forslaget baserer seg i hovedsak på de formålsbestemmelsene som fremgår av havressursloven og deltakerloven, men vi har også tatt utgangspunkt i sammenhengen i rapporteringsbestemmelsene.

3. Forslag om endring av § 2 Saklig og stedlig virkeområde

Forskriften gjelder alle norske fiske- og fangstfartøy. Fiske- og fangstfartøy omfatter også slik det fremgår av gjeldende forskrift transportfartøy som overtar fangst fra fiske- og fangstfartøy, og fartøy som på andre måter bistår fiske- og fangstfartøy.

Vi foreslår at det presiseres ytterligere at dette gjelder både i norske farvann, internasjonalt farvann og andre lands farvann, jf. havressursloven § 4. Kravet om rapportering for norske fiske- og fangstfartøy gjelder uavhengig av om det er inngått fiskeriavtale mv. med det eventuelt andre landet (kyststat eller havnestat) hvor aktiviteten foregår. For å sikre at Norge har kontroll over norske fiskefartøy gjelder forskriftens krav alltid og uavhengig av hvor fartøyene befinner seg. Dette vil bidra til å sikre vår evne til å overvåke aktiviteten til norske fartøy selv om dette i noen tilfeller vil bety dobbelrapportering i land hvor det foreløpig ikke er inngått avtale om utveksling av data. Dette er nødvendig for at Norge skal kunne oppfylle rollen som flaggstat som beskrevet i en rekke internasjonale instrumenter. Det vil kun være en flaggstat som kan følge et fartøy gjennom all aktivitet og dermed sikre en helhetlig oversikt over aktiviteten. En kyststat eller havnestat vil bare kunne pålegge rapporteringskrav for aktivitet i de områder hvor de har jurisdiksjon.

Vi foreslår også at tittelen på paragrafen forenkles.

4. Forslag om ny § 3 Definisjoner

Vi foreslår en ny paragraf med definisjoner.

Definisjon av fiske- og fangstfartøy, som i dag fremgår av § 2 annet ledd foreslås flyttet inn i ny § 3. Det samme gjelder definisjonen av omlasting i § 18 første ledd tredje setning.

Deler av ERS-forskriften oppstiller et rapporteringskrav kun på turer det skal utføres fiskeriaktivitet. Vi mener derfor at det er behov for en presisering av dette i de bestemmelsene det gjelder, samt hva fiskeriaktivitet er, slik at det ikke oppstår uklarhet om når rapporteringskravet gjelder. Vi foreslår derfor en egen definisjon av fiskeriaktivitet i ny § 3. Definisjonen samsvarer med NEAFC Scheme of Control and Enforcement artikkel 1 bokstav e som definerer «fishing activities» og er for øvrig i tråd med gjeldende praksis:

“e. “fishing activities” means fishing, including joint fishing operations, fish processing operations, the transshipment or landing of fisheries resources or products thereof and any other commercial activity in preparation for, or related to, fishing; including inter alia, packaging, transporting, refuelling or re-supplying;”

Vi foreslår også å presisere at gjenfangst og utfisking er fiskeriaktivitet. Med gjenfangst og utfisking forstås fiske og fangst av ikke-viltlevende marine ressurser som har sluppet løs, samt fiske og fangst av uønskede marine ressurser. Typiske eksempler er rømt oppdrettet laks og ørret. I tillegg er utfisking av pukellaks en økende fiskeriaktivitet som utøves. Denne aktiviteten blir ofte utført av fiske- og fangstfartøy omfattet av denne forskrift. Det er tilrettelagt for at gjenfangst og utfisking kan rapporteres, og er noe som både Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet har behov for at rapporteres. Det vurderes at allmennheten har et behov for data knyttet til gjenfangst og utfisking, da dette er et viktig tema med tanke på å sikre miljøet i havet og ivareta det biologiske mangfoldet.



Forslaget til ny § 3 fører til at nåværende paragrafnummer vil øke med ett nummer frem til og med dagens § 6, se punkt 5 under.

5. Forslag om endring av § 7 Saklig virkeområde for posisjonsrapportering og § 8 Krav om posisjonsrapportering

Oppstillingen i nåværende § 7 er noe usammenhengende. Dette har sammenheng med utvidelser i rapporteringskravene som har blitt gjort over flere år, og det er derfor behov for å rydde i bestemmelsen. Siden alle fartøy over 10 meter skal rapportere uavhengig av hvor de befinner seg, er det bare behov for å spesifisere de tilleggene som gjelder for fartøy under 10 meter. For fartøy under 10 meter er det krav om posisjonsrapportering for bestemte områder eller fiskeriaktiviteter.

For å unngå at mange paragrafer skal endre nummer som følge av ny § 3, samt at innholdet i § 7 reduseres, foreslår vi å slå sammen nåværende §§ 7 og 8 til en paragraf; ny § 8. Dette betyr at alle bestemmelser etter § 8 vil beholde dagens nummer, og eventuelle henvisninger vil kunne bestå. Vi foreslår videre å endre tittelen på ny § 8 til «Krav om posisjonsrapportering».

Siden alle fartøy over 10 meter skal rapportere hvert 10. minutt, er det ikke lenger behov for å presisere de unntakene som står i nåværende § 7. Det er i dag kun fartøy under 10 meter som ikke omfattes av det generelle kravet om posisjonsrapportering hvert 10. minutt. Dette betyr at de særegne reglene for rapportering i enkelte soner og for enkelte arter ikke er relevante.

For fartøy under 10 meter som fisker i farvann utenfor noen stats jurisdiksjon krever forskriften i dag rapportering hver time. Fra 1. januar 2025 vil krav om rapportering hver time i internasjonalt farvann bare gjelde fartøy under 8 meter. Kravet i NEAFC er «continuous tracking». Basert på den utviklingen som har vært, både med tanke på abonnementstyper og at flere fartøygrupper nå er omfattet av kravet om rapportering hvert 10. minutt, er det ikke lenger grunnlag for å ha en egen bestemmelse om rapportering kun hver time for fartøy under 10 meter som oppholder seg i farvann utenfor noen stats jurisdiksjon. For å sikre en bedre sammenheng og et mer effektivt og håndterbart regelverk foreslår vi derfor at kravet om rapportering hvert 10. minutt skal gjelde alle som skal rapportere via VMS. Endringen vil derfor gjelde svært få eller ingen fartøy, og med dette forslaget unngås det at både leverandører og Fiskeridirektoratet må bruke ressurser på å tilrettelegge for rapportering hver time for fartøy under 8 meter som fisker i internasjonalt farvann. Det legges vekt på at en høyere rapporteringsfrekvens etter all sannsynlighet ikke vil øke kostnaden for abonnementet til posisjonsrapporteringen, og at et krav om rapportering hvert 10. minutt derfor vil være en forenkling, da disse fartøyene kan benytte seg av eksisterende løsninger tilsvarende for fartøy over 10 meter.

Vi foreslår videre en presisering av unntaket i fjerde ledd om at rapportering hver 12. time gjelder frem til posisjonen til fartøyet endrer seg, samt at unntaket ikke gjelder dersom fartøyet oppholder seg i farvann med krav om høyere frekvens. For å sikre likebehandling gjelder ikke dette unntaket i fiskevernsonen ved Svalbard.



6. Forslag om endring i § 10 Saklig og stedlig virkeområde for elektronisk rapportering

Opplistingen i § 10 er, i likhet med nåværende § 7, noe usammenhengende. Dette har sammenheng med utvidelser i rapporteringskravene som har blitt gjort over flere år, og det er derfor behov for å rydde i bestemmelsen. Siden alle fartøy over 10 meter skal rapportere uavhengig av hvor de befinner seg, er det bare behov for å spesifisere de tilleggene som gjelder for fartøy under 10 meter. For fartøy under 10 meter er det krav om rapportering om fiskeriaktivitet for bestemte områder eller fiskeriaktiviteter.

Det foreslås et eget ledd som tydeliggjør at krav til rapportering om fiskeriaktivitet bare gjelder på turer med fiskeriaktivitet. Siden fartøy som nå omfattes av forskriften også kan brukes til andre formål enn fiskeriaktivitet, er det behov for å presisere at kravet til rapportering om fiskeriaktivitet kun gjelder for turer med fiskeriaktivitet. Dette skiller seg fra posisjonsrapportering, som gjelder uavhengig av fiskeriaktivitet.

Fartøy som kun benyttes til omlasting er unntatt fra kravet om å sende melding om fangst, jf. § 12. For å synliggjøre dette unntaket bedre, foreslår vi at bestemmelsen flyttes fra § 18 fjerde ledd til § 10 nytt tredje ledd.

Tittelen på bestemmelsen og kapittelet endres fra elektronisk rapportering til rapportering om fiskeriaktivitet. Elektronisk rapportering kan forveksles med andre elektroniske rapporteringer, herunder posisjonsrapportering som også skjer elektronisk. Ved å endre tittelen på kapittelet og paragrafen til å omtale fiskeriaktivitet, blir det et mer tydelig og bedre klarspråk for både rettsanvendere og aktører som må forholde seg til forskriften.

7. Forslag om endring i § 11 Melding om havneavgang, jf. tredje ledd, dataelementet AC

Vi foreslår at det presiseres at rapporteringen gjelder den hovedaktivitet som er planlagt på turen.

8. Forslag om endring av § 12 Melding om fangst, jf. niende ledd

Vi foreslår følgende presiseringer i § 12:

- § 12 niende ledd, blokk A, dataelementet AC: presisering at det som skal rapporteres er planlagt hovedaktivitet for turen, og at denne skal oppgis i samsvar med vedlegg 6.
- § 12 niende ledd, blokk B, dataelementet ZO: Presisering hvilken sone fiskeoperasjonen skal gjennomføres. Sonen skal oppgis i samsvar med vedlegg 4. Det presiseres også at ny DCA-melding må sendes ved fiske i flere soner, og at en DCA-melding ikke kan inneholde rapportering fra flere soner.
- § 12 niende ledd, blokk B, dataelementet CA: På bakgrunn av vår deltakelse i ICCAT (Den internasjonale kommisjonen for bevaring av tunfisk i Atlanterhavet) har Norge forpliktet seg til å følge de bestemmelser om rapportering som følger av dette internasjonale regelverket. For å følge opp disse forpliktelsene tas det inn i ERS-forskriften at ved rapportering av makrellstørje skal det i tillegg til kilo rund vekt angis antall individer for hver fangstoperasjon. I dataelementet CA tas det inn



et avsnitt om at makrellstørje må i tillegg til kilo rund vekt rapporteres i antall. Vi foreslår samtidig et nytt dataelement (NI) hvor det skal oppgis antall.

9. Forslag om endring av § 18 Saklig og stedlig virkeområde for omlastingsmelding

Som en følge av den foreslåtte endringen i § 2, foreslår vi en mindre endring i § 18 første ledd første setning slik at det blir samsvar mellom de to bestemmelsene. Endringene innebærer ingen materiell endring av rapporteringsbestemmelsene som gjelder i forbindelse med omlasting. Bestemmelsene i kapittel V om omlasting gjelder for norske fiske- og fangstfartøy slik det er definert i § 3 og slik det fremgår av § 18 første og andre ledd. Kravet om rapportering etter kapittel V gjelder i de områdene som fremgår av § 2.

Dagens § 18 første ledd andre setning om at kravene i kapittelet også gjelder for fartøy som foretar omlasting av tare beholdes uendret.

Dagens § 18 første ledd tredje setning om hva som skal forstås med omlasting foreslås flyttet til § 3 om definisjoner.

Vi foreslår en endring i § 18 tredje ledd for å rette opp i en unøyaktighet der. Slik dagens bestemmelse er, fremstår det som at også norske fartøy må ha fisketillatelse etter forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst mv. i Norges økonomiske sone og landinger til norsk havn § 4. Dette er ikke tilfellet. Poenget er at norske fartøy kun kan omlaste til andre norske fartøy og til fartøy fra medlemsstater i EU, Russland, Færøyene, Grønland, Island og Storbritannia og fartøy fra NEAFC-samarbeidsland (per i dag Bahamas og Panama) så fremt disse fartøyene har fisketillatelse etter 1977-forskriftens § 4.

Videre foreslår vi som nevnt over å flytte dagens § 18 fjerde ledd til ny § 10 tredje ledd.

Vi foreslår også å endre overskriften på § 18 til kun *Virkeområde*.

10. Forslag om endring av § 19 Omlastingsmelding

Det følger av NEAFC Scheme of Control and Enforcement art. 13, som Norge er tilsluttet, at fartøy som mottar fangst som er fisket i "Regulatory Area" eller som mottar fangst som er fisket utenfor dette området, men som lastes om innenfor reguleringsområdet, må ha tillatelse fra flaggstat før omlastingen kan begynne.

Vi foreslår derfor et nytt tredje ledd i § 19 for å implementere bestemmelsen i NEAFC Scheme art. 13 i norsk regelverk. Dette innebærer at også norske mottakerfartøy må kontakte Fiskeridirektoratet før omlastingen starter og be om tillatelse til å motta fangst. Tillatelsene sendes også til NEAFC sitt sekretariat som gjør dem tilgjengelige for alle kontraktspartene til NEAFC. Det er for øvrig allerede gjeldende praksis i dag at norske fartøy som mottar fangst fra utenlandske fartøy som er fisket i NEAFC sitt «Regulatory Area» sender slik melding til FMC. Bakgrunnen for bestemmelsen er å sikre at omlastingen skjer i henhold til gjeldende regler, samt at norske myndigheter eller myndigheter med kontrollfunksjoner i NEAFC-området har bedre mulighet til å kontrollere den aktiviteten som utøves. Det arbeides med å få på plass elektroniske rapporteringsløsninger og en portal for omlasting i NEAFC. Tillatelser og øvrig rapportering knyttet til omlasting i NEAFC, som i dag behandles manuelt av FMC, vil da kunne digitaliseres. En slik digitalisering vil ikke påvirke



det juridiske kravet eller innholdet i denne bestemmelsen, men vil lette arbeidet med tillatelser og rapportering både for fartøy og myndigheter.

11. Forslag om endring i vedlegg 4

Vi foreslår en presisering om at opplistede koder ikke skal forstås som en begrensning av forskriftens virkeområde, men at ved fiske i disse sonene skal nevnte koder kun benyttes i forbindelse med utfylling av blokk B i melding om fangst etter § 12. Forskriftens virkeområde gjelder også for områder som ikke er opplistet. Kodene skal ikke benyttes i noen av de andre meldingene som er pålagt etter ERS-forskriften.

Det er bare i disse opplistede sonene Norge i dag har fiskeriavtaler med andre land i eller adgang til å fiske gjennom medlemskap i ulike RFMOer. Norske fiskefartøy skal derfor bruke disse kodene i forbindelse med melding om fangst i disse sonene. Ved nye avtaler vil listen utvides. Vedlegget begrenser seg altså bare til melding om fangst fra norske fiskefartøy, og begrenser derfor ikke forskriftens virkeområde til for eksempel posisjonsrapportering og omlastingsmelding, som gjelder over hele verden. Dette vil også komme bedre frem med de presiseringer som foreslås i formålsbestemmelsen.

12. Endring i andre forskrifter

I forskrift 24. mars 2010 nr. 454 om krav til utstyr og installasjon av posisjonsrapporteringsutstyr § 1 er det i dag en henvisning til § 7 i ERS-forskriften. Med disse endringene blir denne henvisningen feil. Det vurderes samtidig at en paragrafhenvvisning ikke er nødvendig, og at en generell henvisning vil være tilstrekkelig slik forskriften nå er bygd opp. Det foreslås derfor å fjerne paragrafhenvvisningen til § 7 i ERS-forskriften, og bare henvise til ERS-forskriften.

Hjemmelsrekken med henvisning til ERS-forskriften i forskrift 24. mars 2010 nr. 454 om krav til utstyr og installasjon av posisjonsrapporteringsutstyr må endres fra § 22 til § 33. Nåværende § 33 er hjemmelsgrunnlaget som tidligere stod oppført som § 22.

13. Konsekvenser av forslaget

Endringene som her foreslås er i all hovedsak en opprydning og forenkling av forskriften, eller innføring av allerede eksisterende internasjonalt regelverk Norge er omfattet av. Endringene bidrar til forenkling av forskriften og at den inneholder et mer tydeligere og klarere språk. Endringene vil i liten eller ingen grad påvirke de som allerede omfattes av de foreslåtte endringene. Noen aktiviteter vil kreve mer rapportering for å ivareta internasjonalt regelverk. Eksisterende utstyr og abonnement som i dag er godkjent vil fortsatt kunne brukes med disse foreslåtte endringer.

Det kan tenkes at noen leverandører må gjøre enkelte endringer i sine systemer for å tilrettelegge for de endringene som her foreslås. Det samme gjelder også systemene i Fiskeridirektoratet. Det vurderes likevel at slike tilretteleggelser ikke vil innebære større kostnader utover vanlig drift og vedlikehold av dagens systemer.

Der det tidligere har vært sådd tvil om forskriftens virkeområde svarer disse endringene på den uklarheten. Det er ikke kjent for Fiskeridirektoratet at det i dag er fartøy som ikke rapporterer grunnet uklart virkeområde.



Mottakerliste:

Fiskebåt	Røysegata 15	6003	Ålesund
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	Trondheim
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	Ramberg
Pelagisk Forening	Slottsgaten 3	5003	Bergen

Vedlegg

Forskrift om endring i forskrift om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske

Forskrift om endring i forskrift om krav til utstyr og installasjon av posisjonsrapporteringsutstyr

